

EURÓPAI PARLAMENT

2009 - 2014

Plenárisülés-dokumentum

19.2.2014

B7-0192/2014

ÁLLÁSFOGLALÁSRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

benyújtva a Bizottság alelnöke/az Unió külügyi és biztonságpolitikai
főképviselője nyilatkozatát követően

az eljárási szabályzat 110. cikkének (2) bekezdése alapján

Irakról
(2014/2565(RSP))

**Tarja Cronberg, Ulrike Lunacek, Nicole Kiil-Nielsen,
Raül Romeva i Rueda**
a Verts/ALE képviselőcsoport nevében

RE\1020163HU.doc

PE529.547v01-00

HU

Egyesülve a sokféleségben

HU

B7-0192/2014

**Az Európai Parlament állásfoglalása Irakról
(2014/2565(RSP))**

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Irakról szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen a legutóbbi iraki erőszakos eseményekről szóló, 2013. október 10-i állásfoglalására¹,
 - tekintettel az Európai Unió, tagállamai és az Iraki Köztársaság közötti partnerségi és együttműködési megállapodásra, és az EU–Irak Együttműködési Tanács 2014. január 20-i első ülésére,
 - tekintettel az EU által Irakban 2013. december 10-én, az emberi jogok nemzetközi napja alkalmából kiadott helyszíni nyilatkozatra,
 - tekintettel a Külügyek Tanácsának Irakról szóló, különösen 2014. február 10-i következtetéseire,
 - tekintettel Catherine Ashtonnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének Irakról szóló, különösen 2014. február 5-i, 2014. január 16-i és 2013. december 18-i nyilatkozataira,
 - tekintettel az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsának (ENSZ BT) Irakról szóló, 2014. január 10-i elnöki nyilatkozatára,
 - tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára, amely 1948-ban került elfogadásra,
 - tekintettel az 1966-ban elfogadott Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára, amelynek Irak is részes fele,
 - tekintettel a Tanács Irakra vonatkozó, 2014. február 26-i nyilatkozatára,
 - tekintettel eljárási szabályzata 110. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel csaknem 11 évvel azt követően, hogy Irakot elfoglalta a „részt venni szándékozók koalíciója”, az országot 2008 óta a legsúlyosabb erőszakhullám sújtja, amely a jelentések szerint mindössze egy hónap alatt több mint 1000 ember halálához vezetett, továbbá a síita többség és a szunniták és az alacsonyabb létszámú kisebbségek közötti növekvő vallási erőszak egyre távolibbá teszi a békét, az egyenlőséget, a demokráciát és a jólétet;
- B. mivel Irak jelenlegi megosztottsága nagyrészt a megszálló hatalmak azon 2003 utáni döntésére vezethető vissza, hogy megszüntetik az iraki hadsereget, és megtisztítják a kormányzati bürokráciát, ezáltal olyan úrt teremtve, amelyet hamarosan vallási alapon

¹ Elfogadott szövegek, P7_TA(2013)0424.

szerveződő pártok és milíciák töltöttek be;

- C. mivel a síita többségű al-Maliki kormány módszeresen elszigetelte a szunnita kisebbséget és politikai képviseletét, szigorította a biztonsági szolgálatok felügyeletét, lehetővé téve, hogy büntetlenül cselekedjenek, a politikai ellenfeleket megfélemlítette és letartóztatta, és erőszakosan elnyomta a tömeges tüntetéseket, továbbá folyamatosan növeli a kivégzések számát; mivel különösen a Ramádiban egy éve álló szunnita tiltakozó tábor kormány által történő 2013. december 30-i lerombolása jelentősen hozzájárult a már egyébként is kiélezett feszültségekhez;
- D. mivel Irakban jelenleg is erős a demográfiai nyomás a lakosság növekedése és a belső menekültek miatt, a korrupció szintje a Közel-Keleten a legmagasabb, és a gazdaság az olajból származó vagyont nem tudta gazdasági növekedéssé, jelentős mértékű foglalkoztatássá és megfelelő egy főre jutó jövedelemmé alakítani, és mivel az ország szociális rendszere, különösen a nők részére biztosított egyenlőség korábbi vívmányai tekintetében súlyosan felborult;
- E. mivel a lakosság továbbra is szenved az Egyesült Államok és az Egyesült Királyság inváziója során a lőszerekben használt jelentős mennyiségű szegényített urán következményei miatt, amelyek a rákos megbetegedések és rendellenességek rendkívüli mértékű növekedéséhez vezettek;
- F. mivel a jelenleg zajló szíriai polgárháború átgyűrűzik Irakra, és több ezer harcos – különösen az al-Kaidához kapcsolódó Iszlám Államért Irakban és a Földközi-tenger keleti medencéjében (ISIL) iszlamista harcosai – tevékenysége iraki területre is kiterjed;
- G. mivel 2014 elején az ISIL elfoglalta Ramádi és Falludzsa, a főleg szunniták lakta el-Anbár tartomány főbb városai kulcsfontosságú területeit; mivel az ISIL és a kormányerők közötti ezt követő harcok alatt több mint 60 000 család menekült el, és az ENSZ hozzávetőleges becslései szerint családonként hat emberrel lehet számolni, ami több mint 370 000 embert jelent, és mivel az ENSZ jelentése szerint Falludzsa lakosságának 85%-a elhagyta otthonát;
- H. mivel az ENSZ menekültügyi főbiztosa szerint ez az Irakban tapasztalt legnagyobb mértékű elvándorlás a 2006–2008-as vallási erőszak óta, és mivel ez az adat az Irakban az országon belüli 1,13 millió belső menekültön felül értendő, akik főleg Bagdad, Dijála és Ninive tartományokban élnek; mivel ezenkívül sok polgári személy nem tudja elhagyni a konfliktus sújtotta területeket, ahol az élelmiszer és az üzemanyag jelenleg hiánycikk;
- I. mivel továbbra is történnek halálos bombatámadások egész Irakban, mint például az iraki külügyminisztérium elleni 2014. február 5-i támadás, amelyek főként síita környékeket érintenek, miközben több börtönkitörés során nő a harcosok száma, feltöltve a szélsőséges harcoló csoportok sorait;
- J. mivel továbbra is fennáll Irak szövetségi kormánya és a kurdisztáni regionális kormány közötti nézeteltérés azzal kapcsolatban, hogy miként osszák fel az iraki ásványi erőforrásokat, egy olyan új vezeték kialakítása mellett, amely várhatóan havonta 2 millió hordó olajat fog szállítani Kurdisztánból Törökországba, és a központi kormány

jogi fellépést fontolgat a tartománnyal szemben;

- K. mivel 2014. január 16-án al-Maliki miniszterelnök új fegyvereket és kiképzést kért az Egyesült Államoktól, és mivel erőteljes fegyverkezési kampány folyik Irakban, több milliárd dollár értékű hadifelszerelés értékesítése mellett az Egyesült Államok, Oroszország, Irán és esetleges egyéb országok részéről;
- L. mivel a kormány több ezer szunnita törzsi önkéntes toborzását kezdte meg a szélsőséges dzsihádisták elleni küzdelem céljából el-Anbár tartományban;
- M. mivel 2013 novemberében módosult Irak választási törvénye, előkészítve az április 30-án esedékes általános választásokat;
 - 1. mély aggodalmát fejezi ki az iraki biztonsági helyzet romlása, a válságövezetbe irányuló tömeges új fegyverszállítások és annak növekvő veszélye miatt, hogy az ország visszaeshet a nyílt polgárháború állapotába;
 - 2. megismétli, hogy erőteljesen elítéli Irak 2003-as elfoglalását és annak következményeit, beleértve a jogállamiság összeomlását, a vallási szélsőségek erősödését és a rendkívüli szintű korrupciót az országban; hangsúlyozza, hogy ez a támadás megsértette a nemzetközi jogot;
 - 3. felhív minden tagállamot arra, hogy haladéktalanul erősítsék meg a Nemzetközi Büntetőbíróság Statútumához fűzött, az „agresszió bűncselekményével” kapcsolatos kampalmai módosításokat, hogy előkészítsék az agressziós háborúk elítélését a jövőben;
 - 4. hangsúlyozza a folyamatos nemzeti párbeszéd és egység, a befogadó politikai folyamat és a békés tüntetéshez való, az iraki alkotmányban biztosított jog döntő fontosságát;
 - 5. hangsúlyozza a közelgő választások fontosságát az iraki demokratikus átmenet folytonossága tekintetében, és annak biztosítására szólít fel minden felet, hogy a választásokat a társadalom egészének részvételével, átlátható és hiteles módon, valamint a tervezett időpontban tartásuk meg; felszólítja az Európai Külügyi Szolgálatot (EKSZ) az iraki kormány lehető legnagyobb mértékben való támogatására a gyakorlati előkészületek során;
 - 6. üdvözli a kormány új erőfeszítéseit a párbeszéd és az iraki törzsek, helyi vezetők és az el-Anbár tartománybeli iraki biztonsági erők közötti együttműködés fokozására, amelynek célja az erőszak és a rettegés elleni küzdelem;
 - 7. hangsúlyozza azonban, hogy a több éves hátrányos megkülönböztetés, a kormány által való elhanyagolásuk és a közszolgálati álláshelyekre való bejutásuk alacsony aránya miatt a szunniták körében sértődés és bizalmatlanság alakult ki, és határozott váltásra van szükség a hosszú távú politika terén;
 - 8. felhívja az EKSZ-t és a Bizottságot, hogy tegyenek meg minden tőlük telhetőt az iraki kormány és az Egyesült Nemzetek Iraki Segítségnyújtási Missziója (UNAMI) támogatására a Falludzsában és más helyeken élő polgári lakosság védelme terén a válságövezetekben rekedt polgári személyek biztonságos távozásának és a belső

menekültek biztonságos visszatérésének garantálására, mihelyt azt a körülmények lehetővé teszik;

9. erőteljesen bírálja a legutóbbi, több tucat áldozattal járó kivégzési hullámot, továbbá az elnöki hivatal részéről megerősítésre váró további több száz halálbüntetést, amelyek gyakran a terrorizmusnak a rendkívül szigorú 2005-ös terrorizmusellenes törvény alapján megfogalmazott vádjával folytatott nagyban igazságtalan tárgyalásokat követő ítéletek eredményei; megismétli az elnöki hivatal felé tett azon sürgető felhívását, hogy tartózkodjon a halálbüntetések megerősítésétől, valamint a kormány felé tett azon felhívását, hogy vezessen be moratóriumot a további kivégzésekre;
10. úgy véli, hogy a hatalmas hiányosságokkal küzdő, kínzások és korrupció jellemezte igazságügyi rendszer átalakítása elsődleges jelentőségű a biztonságérzetnek az iraki polgárok körében való újbóli megteremtése érdekében, és annak ki kell terjednie a gyanúsítottak és letartóztatottak számára a büntető törvénykönyvnél lényegesen kisebb védelmet biztosító terrorizmusellenes törvény felülvizsgálatára, továbbá kéri a büntetlenség megszüntetését, különösen az állami biztonsági erők tekintetében;
11. elítéli a szegényített urán többek között tagállamok által történő használatát a háború során, és felhívja az EU-t, hogy alakítson ki a szegényített uránt tartalmazó lőszer használatának betiltását támogató közös uniós álláspontot, és ajánljon fel támogatást az áldozatok kezeléséhez és az érintett területek megtisztítását célzó esetleges erőfeszítésekhez;
12. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást az Európai Tanács elnökének, a Bizottság elnökének, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a tagállamok parlamentjei elnökeinek, valamint az Iraki Köztársaság kormányának és képviselőtanácsának.